

31.1.2014

A7-0344/ 001-001

AMANDMANI 001-001

podnositelj Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku

Izvješće

Arlene McCarthy

A7-0344/2012

Kaznene sankcije za trgovanje na temelju povlaštenih informacija i manipuliranje tržištem

Prijedlog direktive (COM(2011)0654 – C7-0358/2011 – 2011/0297(COD))

AMANDMANI EUROPSKOG PARLAMENTA*
na prijedlog Komisije

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o kaznenim sankcijama za trgovanje na temelju povlaštenih informacija i manipuliranje tržištem

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 83. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon dostavljanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke od 22. ožujka 2012.¹,

---

* Amandmani: novi ili izmijenjeni tekst označuje se podebljanim kurzivom; a brisani tekst oznakom **■**.

¹ SL C 161, 7.6.2012., str. 3.

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora¹,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom²,

budući da:

- (1) Za integrirano i učinkovito financijsko tržište **te veće povjerenje ulagača** potreban je integritet tržišta. Nesmetano funkcioniranje tržišta vrijednosnih papira i povjerenje javnosti u tržišta preduvjeti su za gospodarski rast i blagostanje. Zlouporeba tržišta šteti integritetu financijskih tržišta i narušava povjerenje javnosti u vrijednosne papire i izvedenice.
- (2) Direktivom 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o trgovanju na temelju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem (zlouporabi tržišta)¹³ dovršen je i ažuriran pravni okvir Unije za zaštitu integriteta tržišta. Njome se također države članice obvezuju na osiguravanje toga da nadležna tijela imaju ovlasti utvrđivanja i istraživanja zlouporebe tržišta. Ne dovodeći u pitanje pravo država članica da nameću kaznene sankcije, Direktivom 2003/6/EZ od država članica također se traži da osiguraju mogućnost poduzimanja odgovarajućih administrativnih mjera ili nametanje administrativnih sankcija osobama koje su odgovorne za povrede nacionalnih propisa kojima se navedena Direktiva provodi.
- (3) U izvješću Skupine na visokoj razini o financijskom nadzoru u EU-u (Skupina na visokoj razini) dana je preporuka da solidan bonitetni okvir i okvir obavljanja djelatnosti u financijskom sektoru moraju biti utemeljeni na snažnim sustavima nadzora i sankcioniranja. Zbog toga Skupina na visokoj razini smatra da nadzorna tijela moraju raspolagati dovoljnim ovlastima za djelovanje te da bi osim toga trebali postojati jednakovrijedni, snažni i odvrćajući sustavi sankcioniranja svih financijskih kaznenih djela u okviru kojih bi sankcije trebalo djelotvorno provoditi **u cilju očuvanja integriteta tržišta**. Skupina je zaključila da su sustavi sankcioniranja u državama članicama općenito slabi i heterogeni.
- (4) Za zakonodavni okvir o zlouporabi tržišta koji dobro funkcionira potrebna je djelotvorna provedba. Ocjenjivanje nacionalnih sustava upravnih sankcija u okviru Direktive 2003/6/EZ pokazalo je da nemaju sva nacionalna nadležna tijela na raspolaganju cjelovit skup ovlasti za osiguravanje odgovarajućih sankcija kao odgovor na zlouporebe tržišta. Točnije, nisu sve države članice imale na raspolaganju novčane upravne kazne za trgovanje na temelju povlaštenih informacija i manipuliranje tržištem, a države članice imale su kazne vrlo različitih visina. **Također je potreban novi zakonodavni akt kako bi se osigurala jedinstvenost pravila i jasnoća ključnih koncepata te jedinstven pravilnik u skladu sa zaključcima Skupine na visokoj razini.**
- (5) Usvajanje upravnih sankcija u državama članicama **dosad se** pokazalo nedovoljnim za osiguravanje pridržavanja propisa o sprečavanju zlouporebe tržišta i borbi protiv nje.
- (6) Bitno je da se pridržavanje pravila jača pomoću raspoloživosti kaznenih sankcija koje iskazuju kvalitativno drugačiju društvenu nesuglasnost nego što je to slučaj s upravnim kaznama. Kvalificiranjem najozbiljnijih oblika zlouporebe tržišta kaznenim djelom

---

¹ SL C 318, 29.10.2011., str. 163.

² Stajalište Europskog parlamenta od ...

postavljaju se jasne zakonske granice po kojima se takvi postupci smatraju neprihvatljivima te se javnosti i potencijalnim počiniteljima šalje poruka da ih nadležna tijela shvaćaju vrlo ozbiljno.

- (6a) *Mnogim financijskim instrumentima cijena se određuje s obzirom na referentne vrijednosti. Stvarna manipulacija ili pokušaj manipulacije referentnim vrijednostima, na primjer međubankovne ponudbene kamatne stope, mogu imati ozbiljan učinak na tržišno povjerenje i mogu kao posljedicu imati značajne gubitke za ulagače ili poremetiti stvarno gospodarstvo. Stoga su potrebne posebne odredbe u vezi s referentnim vrijednostima kako bi se očuvao integritet tržišta. Potrebno je nadopuniti opću zabranu trgovanja na temelju povlaštenih informacija i manipuliranja tržištem zabranom manipuliranja referentnom vrijednošću te prenošenja lažnih ili obmanjujućih informacija, davanja lažnih ili obmanjujućih osnovnih podataka, ili bilo kojeg drugog postupka manipuliranja izračunom referentne vrijednosti, uključujući metodologiju referentne vrijednosti. Nadalje, nadležna tijela ne bi trebala biti obvezna pokazati izravnu povezanost između prekršaja jednog ili više pojedinaca i krajnjeg utjecaja na jedan ili više financijskih instrumenata. Trebalo bi biti dovoljno postojanje povezanosti, premda neizravne, između zlouporabe i financijskog instrumenta. Na primjer, samo prenošenje lažnih ili obmanjujućih informacija povezanih s međubankovnom ponudbenom kamatnom stopom ili drugom referentnom vrijednošću trebalo bi biti obuhvaćeno definicijom manipuliranja tržištem.*
- (7) Nisu sve države članice donijele kaznene sankcije za neke oblike ozbiljnih povreda nacionalnih propisa kojima se Direktiva 2003/6/EZ provodi. Takvim različitim pristupima podriva se ujednačenost uvjeta poslovanja na unutarnjem tržištu i može se dati poticaj osobama da počine djelo zlouporabe tržišta u državama članicama koje nisu donijele kaznene sankcije za takva djela. Osim toga, u Uniji ne postoji zajedničko shvaćanje o tome koja se ponašanja smatraju takvom ozbiljnom povredom. Stoga bi trebalo utvrditi minimalna pravila za određivanje kaznenih djela koja su počinile fizičke i pravne osobe te njihovih sankcija. Zajednička minimalna pravila također bi omogućila korištenje djelotvornijih metoda ispitivanja i djelotvornu suradnju unutar države članice i među državama članicama. *S obzirom na posljedice financijske krize, očito je da manipuliranje tržištem potencijalno može nauditi životima milijuna ljudi. Nedostatak zajedničkih sustava kaznenih sankcija diljem Unije omogućava onima koji su odgovorni za zlouporabu tržišta da iskorištavaju manje stroge sustave u nekim državama članicama. To vodi do nedostatka povjerenja građana u vladavinu prava i legitimnost institucija. Nametanje kaznenih sankcija za najozbiljnije slučajeve zlouporabe tržišta imat će veće odvratajuće djelovanje na potencijalne počinitelje.*
- (8) Uvođenje kaznenih sankcija za najozbiljnija djela zlouporabe tržišta u svim državama članicama stoga je ključno za osiguravanje djelotvorne provedbe politike Unije o borbi protiv zlouporabe tržišta, u skladu sa zahtjevima koji su opisani u Komunikaciji Komisije od 20. rujna 2011. pod naslovom „Ususret kaznenoj politici EU-a – Osiguravanje djelotvorne provedbe politika EU-a pomoću kaznenog prava”.
- (9) Kako bi područje primjene ove Direktive bilo u skladu s onim Uredbe (EU) br. .../... [MAR], trgovanje vlastitim dionicama *i drugim financijskim instrumentima* radi stabilizacije i programa otkupa kao i transakcije, nalozi ili postupci koji se provode u svrhe monetarne politike i aktivnosti upravljanja javnim dugom te aktivnosti u vezi s

emisijskim jedinicama u skladu s klimatskom politikom Unije, trebali bi biti izuzeti od ove Direktive.

- (9a) *Moguće je da korištenje povlaštenim informacijama dovede do stjecanja i otpuštanja financijskih instrumenata. Budući da stjecanje ili otpuštanje financijskih instrumenata nužno pretpostavlja prethodnu odluku, čin takvog stjecanja ili otpuštanja ne treba se sam po sebi smatrati trgovanjem na temelju povlaštenih informacija.*
- (9b) *Činjenica da netko ima pristup povlaštenoj informaciji koja se odnosi na neko drugo društvo i da je koristi u vezi s javnom ponudom za preuzimanje u svrhu stjecanja kontrole nad tim društvom ili prijedloga o spajanju s tim društvom ne treba se sama po sebi smatrati trgovanjem na temelju povlaštenih informacija.*
- (9c) *Analize i procjene izrađene na temelju javno dostupnih podataka ne trebaju se smatrati povlaštenim informacijama, pa se stoga ni transakcije izvršene na osnovi takvih analiza ili procjena ne trebaju same po sebi smatrati trgovanjem na temelju povlaštenih informacija.*
- (9d) *Međutim, samu činjenicu da se održavatelji tržišta ili tijela ovlaštena da djeluju kao druge ugovorne strane, kad je riječ o povlaštenim informacijama, ograničavaju na obavljanje svojih zakonitih aktivnosti kupnje ili prodaje financijskih instrumenata ili da se osobe ovlaštene za izvršavanje naloga u ime trećih osoba ograničavaju na izvršavanje naloga na dužan način, ne treba smatrati trgovanjem na temelju povlaštenih informacija.*
- (10) Države članice trebale bi izricati kaznene sankcije za djela trgovanja na temelju povlaštenih informacija i manipuliranja tržištem u skladu s ovom Direktivom samo ako su ona počinjena namjerno.
- (11) Zbog negativnog utjecaja koji pokušaji trgovanja na temelju povlaštenih informacija i pokušaji manipuliranja tržištem imaju na integritet financijskih tržišta i na povjerenje ulagača u ta tržišta, ti bi postupci također trebali biti kažnjivi kao kazneno djelo.
- (12) Osim toga, ovom bi se Direktivom od država članica trebalo tražiti da osiguraju kažnjivost poticanja kao i pomaganja kaznenog djela te nagovaranja na kazneno djelo. U tom smislu bi se izazivanje da druga osoba na temelju povlaštenih informacija kupi ili proda financijske instrumente na koje se odnose te informacije trebalo smatrati poticanjem trgovanja na temelju povlaštenih informacija.
- (12a) *Kako bi sankcije za djela spomenuta u ovoj Direktivi bila djelotvorna i odvraćajuća, u ovoj bi se Direktivi trebala odrediti minimalna razina maksimalnog trajanja kazne zatvora.*
- (13) Ova se Direktiva treba primjenjivati uzimajući u obzir pravni okvir uspostavljen Uredbom (EU) br. .../2012 [MAR] i njezine provedbene mjere.
- (14) Kako bi se osigurala djelotvorna provedba europske politike za osiguravanje integriteta financijskih tržišta utvrđene Uredbom (EU) br. .../2012 [MAR], države članice bi također trebale proširiti odgovornost na pravne osobe, uključujući, kad god je to moguće, kaznenu odgovornost.

- (14a) *Države članice trebaju poduzeti potrebne mjere kako bi se osigurala dovoljna sredstva i odgovarajuće osposobljavanje za provedbu zakona i sudskih tijela ili drugih službi odgovornih za istraživanje ili pokretanje kaznenog postupka zbog djela spomenutih u ovoj Direktivi. Države članice trebaju poduzeti potrebne mjere kako bi se osigurala djelotvorna istražna sredstva za provedbu zakona te sudska tijela ili druge službe odgovorne za istraživanje ili pokretanje kaznenog postupka zbog djela spomenutih u ovoj Direktivi.*
- (15) Kako ova Direktiva utvrđuje minimalna pravila, države članice imaju mogućnost donijeti ili provoditi strože propise kaznenog prava za zlouporabu tržišta.
- (16) Svaka obrada osobnih podataka u svrhu provedbe ove Direktive trebala bi se vršiti u skladu s Direktivom 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka¹.
- (16a) *Svaka osuđujuća presuda donesena u skladu s ovom Direktivom treba se u najkraćem roku objaviti, a pritom treba priložiti barem informacije o vrsti i prirodi prekršaja, sankcije i identiteta osuđene fizičke ili pravne osobe, osim ako bi takva objava ozbiljno ugrozila službene istrage u tijeku.*
- (16b) *U sadašnjim okolnostima trgovanja dionicama, iznimno je teško, ako ne i nemoguće, da nadležna tijela prepoznaju manipuliranje tržištem između različitih mjesta trgovanja. Iz prakse nadzora na nacionalnoj razini i razini Unije vidljivi su slučajevi zlouporabe tržišta u koje su uključeni sudionici iz više država članica. Kako tržišta postaju integriranija, povećava se sklonost prema prekograničnoj zlouporabi tržišta. Osiguranje djelotvorne suradnje i razmjene podataka ključno je kako bi nacionalna nadležna tijela mogla ispunjavati svoje zadaće nadzora. Neuspješno uspostavljanje prekograničnih nadzornih mehanizama pogoršava postojeće propuste i rupe u zakonu te pomaže onima koji žele počinuti djela prekogranične zlouporabe.*
- (17) Budući da cilj ove Direktive, osiguravanje mogućnosti izricanja kaznenih sankcija za najozbiljnija djela zlouporabe tržišta diljem Unije, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego ih se zbog opsega i učinka ove Direktive može na bolji način ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti određenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti određenim u tom člankom, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (17a) *Radi osiguravanja djelotvornog progona prekograničnih slučajeva, države članice trebaju poduzeti potrebne mjere kako bi uspostavile nadležnost nad određenim djelom u okviru ove Direktive u slučaju da je djelo počinjeno u cijelosti ili djelomično na njihovu teritoriju ili u korist fizičke ili pravne osobe koja boravi ili ima poslovni nastan na teritoriju države članice.*
- (18) Ovom se Direktivom poštuju temeljna prava i načela Povelje o temeljnim pravima Europske unije koja se nalaze u UFEU-u. Posebno bi se trebala primjenjivati poštujući slobodu poduzetništva (članak 16.), pravo na učinkovit pravni lijek i na pravično suđenje (članak 47.), pretpostavku nedužnosti i pravo na obranu (članak 48.), načela zakonitosti i proporcionalnosti kaznenih djela i kazni (članak 49.) i izbjegavanje

---

¹ SL L 281, 23.11.1995., str. 31.

dvostrukog suđenja ili kažnjavanja zbog istog kaznenog djela (članak 50.). *Države članice trebale bi u potpunosti poštovati načelo ne bis in idem.*

- (18a) *U provedbi ove Direktive države članice trebaju osigurati postupovna prava osumnjičenih ili optuženih osoba u kaznenim postupcima te, posebno, uzeti u obzir Rezoluciju Vijeća od 30. studenog 2009. o planu za jačanje postupovnih prava osumnjičenih ili optuženih osoba u kaznenim postupcima¹, Direktivu 2010/64/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o pravu na usmeno i pismeno prevođenje u kaznenim postupcima², Direktivu 2012/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o pravu na informacije u kaznenom postupku³ te bilo koji drugi pravni akt Unije u tom području.*
- (19) Komisija bi trebala ocijeniti provedbu ove Direktive u državama članicama među ostalim s ciljem procjene buduće potrebe za uvođenjem minimalnog usklađivanja vrsta i visina kaznenih sankcija. *Komisija bi osobito trebala nastojati dobiti informacije o prekograničnoj naravi mnogih transakcija koje prema ovoj Direktivi čine kazneno djelo, čime se poštuje načelo supsidijarnosti.*
- (20) [U skladu s člancima 1., 2., 3. i 4. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde priloženog Ugovoru, Ujedinjena Kraljevina obavijestila je o svojoj želji da sudjeluje u donošenju i primjeni ove Direktive] ILI [Ne dovodeći u pitanje članak 4. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde priloženog Ugovoru, Ujedinjena Kraljevina neće sudjelovati u donošenju ove Direktive i stoga nije obvezna primjenjivati je.]
- (21) [U skladu s člancima 1., 2., 3. i 4. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde priloženog Ugovoru, Irska je obavijestila o svojoj želji da sudjeluje u donošenju i primjeni ove Direktive] ILI [Ne dovodeći u pitanje članak 4. Protokola br. 21 o stajalištu Irske u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde priloženog Ugovoru, Irska neće sudjelovati u donošenju ove Direktive i stoga nije obvezna primjenjivati je.]
- (22) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske priloženog Ugovoru, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive i stoga nije obvezna primjenjivati je.

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom Direktivom uspostavljaju se minimalna pravila kaznenih sankcija za najozbiljnija djela zlouporabe tržišta, točnije za trgovanje na temelju povlaštenih informacija i manipuliranje tržištem, *radi osiguranja integriteta financijskih tržišta u Uniji te poboljšanja zaštite ulagača i povjerenja u ta tržišta.*

---

¹ *SL C 295, 4.12.2009., str. 1.*

² *SL L 280, 26.10.2010., str. 1.*

³ *SL L 142, 1.6.2012., str. 1.*

2. Ova se Direktiva ne primjenjuje na trgovanje vlastitim dionicama u programima otkupa ili radi stabilizacije financijskog instrumenta kada se takvo trgovanje provodi u skladu s člankom 3. Uredbe (EU) br. .../2012 [MAR], ili na transakcije *ili* naloge u svrhe monetarne politike i aktivnosti upravljanja javnim dugom te aktivnosti u vezi s emisijskim jedinicama u skladu s klimatskom politikom Unije, u skladu s člankom 4. Uredbe (EU) br. .../2012 [MAR].
3. Ova se Direktiva također primjenjuje na postupke ili transakcije, uključujući podnošenje ponuda, u vezi s dražbom emisijskih jedinica ili drugih proizvoda na dražbi koji se na njoj temelje u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 1031/2010 od 12. studenog 2010. o rasporedu, upravljanju i drugim aspektima dražbi emisijskih jedinica stakleničkih plinova prema Direktivi 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice¹. Sve odredbe ove Direktive koje se odnose na naloge za trgovanje primjenjuju se na ponude predane u kontekstu dražbe.
- 3a. ***Ova se Direktiva također primjenjuje na kamatne stope, valute, referentne vrijednosti, međubankovne ponudbene kamatne stope, indekse i vrste financijskih instrumenata, uključujući izvedene ugovore ili izvedene instrumente, čija vrijednost proizlazi iz vrijednosti kamatnih stopa, valuta ili indeksa.***

Članak 2. Definicije

Za potrebe ove Direktive:

1. „financijski instrument“ znači svaki instrument u smislu članka 2. stavka 1. točke 8. Uredbe (EZ) br. .../... [MiFIR];
  - 1a. „promptni ugovor za robu“ znači svaki ugovor za opskrbu robom kojom se trguje na promptnom tržištu koja je promptno dostavljena nakon što se namiri transakcija, uključujući bilo koji izvedeni ugovor koji se mora namiriti fizički;
  - 1b. „program otkupa“ znači trgovanje vlastitim dionicama u skladu s člancima 19. do 24. Direktive Vijeća 77/91/EEZ o usklađivanju zaštitnih mjera koje su radi zaštite interesa njihovih članova i trećih osoba predviđene u državama članicama za društva u smislu članka 58. stavka 2. Ugovora, u vezi s osnivanjem dioničkih društava te održavanjem i promjenama njihovih kapitala, s ciljem izjednačavanja takvih zaštitnih mjera širom Zajednice²;
2. „povlaštene informacije“ znači informacije u smislu članka 6. Uredbe (EU) br. .../2012 [MAR];
  - 2a. „nadležno tijelo“ znači nadležno tijelo imenovano u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. .../2012 [MAR];
  - 2b. „osoba“ znači svaka fizička ili pravna osoba;

¹ SL L 302, 18.11.2010., str. 1.

² SL L 26, 31.1.1977., str. 1.

- 2c. „emisijska jedinica“ znači *financijski instrument u smislu točke 11. odjeljka C Priloga I. Direktive .../.../EU [nova MiFID]*;
3. „referentna vrijednost“ znači objavljena *stopa, indeks ili brojka na temelju koje se određuje iznos koji je potrebno platiti za neki financijski instrument, uključujući međubankovnu ponudbenu kamatnu stopu, izračunata primjenom određene formule ili koja u suprotnom proizlazi iz:*
- (a) *cijene ili vrijednosti* jedne ili više vrsta osnovne imovine; ili
  - (b) *kamatne stope (bilo stvarne ili procijenjene) koja se primjenjuje na pozajmljena sredstva;*
- 3a. „*prihvaćene tržišne prakse*“ znače *prakse koje se razumno očekuju na jednom ili više financijskih tržišta te ih prihvaća nadležno tijelo u skladu s člankom 4.a Uredbe (EU) br. .../... [MAR]*;
- 3b. „*stabilizacija*“ znači *svaka kupnja ili ponuda za kupnju relevantnih financijskih instrumenata ili svaka transakcija ekvivalentnim povezanim instrumentima koju provode investicijska društva ili kreditne institucije u kontekstu značajne distribucije tih relevantnih vrijednosnih papira isključivo za potrebe podržavanja tržišne cijene relevantnih vrijednosnih papira tijekom unaprijed određenog razdoblja zbog pritiska na prodaju tih vrijednosnih papira.*

Članak 3.

Trgovanje na temelju povlaštenih informacija i *nepropisno objavljivanje povlaštenih informacija*

Države članice potrebnim mjerama osiguravaju da sljedeći postupci, ako se počine namjerno, imaju obilježje kaznenog djela:

- (a) *ako osoba posjeduje povlaštene informacije i, dok je svjesna vrste te informacije, upotrebljava je stjecanjem ili otpuštanjem, izravnim ili neizravnim, financijskih instrumenata na koje se odnose te informacije, za vlastiti račun ili račun treće strane;*
- (aa) *ako osoba rabi povlaštene informacije za povlačenje ili izmjenu naloga u vezi s financijskim instrumentom na koji se ta informacija odnosi i kada je nalog predan prije nego što je dotična osoba stupila u posjed takve povlaštene informacije;*
- (ab) *ako osoba upotrebljava povlaštene informacije kako bi utjecala na vrijednost kamatnih stopa, valuta, referentnih vrijednosti, međubankovnih ponudbenih stopa, indeksa i vrsta financijskih instrumenata, uključujući izvedene ugovore ili izvedene instrumente, čija vrijednost proizlazi iz vrijednosti kamatnih stopa, valuta, referentnih vrijednosti, međubankovnih ponudbenih stopa, indeksa i vrsta financijskih instrumenata;*

- (ac) *ako osoba posjeduje povlaštene informacije i preporuča, na temelju tih povlaštenih informacija, da druga osoba stekne ili otpusti financijske instrumente na koje se te informacije odnose, ili potiče tu osobu na takvo stjecanje ili otpuštanje;*
- (ad) *ako osoba upotrebljava ili unaprijed otkriva preporuku u smislu točke (ac);*
- (ae) *ako osoba posjeduje povlaštene informacije i preporuča, na temelju tih povlaštenih informacija, da druga osoba otkaže ili izmijeni nalog povezan s financijskim instrumentom na koji se informacija odnosi, bez otkrivanja te povlaštene informacije toj osobi, ili potiče tu osobu na takvo otkazivanje ili izmjenu;*
- (b) *ako osoba posjeduje povlaštene informacije i otkriva te povlaštene informacije bilo kojoj osobi, osim ako je do otkrivanja došlo tijekom redovnog izvršavanja dužnosti koje su dio radnog mjesta ili profesije.*

Članak 4.
Manipuliranje tržištem

Države članice potrebnim mjerama osiguravaju da sljedeći postupci, ako se počine *lakomisleno ili* namjerno, imaju obilježje kaznenog djela:

- (a) *izvršavanje transakcije, davanje naloga za trgovanje ili bilo koji drugi postupak na financijskim tržištima koja ima sljedeće posljedice:*
  - (i) *daje ili vjerojatno daje lažne ili obmanjujuće signale povezane s ponudom, potražnjom ili cijenom financijskog instrumenta, uključujući vrijednost kamatnih stopa, valuta, referentnih vrijednosti, međubankovnih ponudbenih stopa, indeksa i vrste financijskih instrumenata, uključujući izvedene ugovore ili izvedene instrumente, čija vrijednost proizlazi iz vrijednosti kamatnih stopa, valuta, referentnih vrijednosti, međubankovnih ponudbenih stopa, indeksa i vrste financijskih instrumenata ili povezanih promptnih ugovora za robu; ili*
  - (ii) *osigurava ili vjerojatno osigurava cijenu jednog ili više financijskih instrumenata, uključujući vrijednost kamatnih stopa, valuta, referentnih vrijednosti, međubankovnih ponudbenih stopa, indeksa i vrste financijskih instrumenata, uključujući izvedene ugovore ili izvedene instrumente, čija vrijednost proizlazi iz vrijednosti kamatnih stopa, valuta, referentnih vrijednosti, međubankovnih ponudbenih stopa, indeksa i vrste financijskih instrumenata ili povezanih promptnih ugovora za robu;*
- (c) *izvršavanje transakcije, davanje naloga za trgovanje ili bilo koja druga aktivnost ili drugi postupak koji utječe ili vjerojatno utječe na cijenu jednog ili nekoliko financijskih instrumenata ili povezanog promptnog ugovora za robu u kojima se upotrebljavaju fiktivni postupci ili bilo koji drugi oblik obmane ili prijevare;*
- (d) *širenje informacija putem medija, uključujući internet, ili bilo kojim drugim načinom, koje izravno ili neizravno ima posljedice navedene u točki (a), kada je osoba koja je proširila informacije znala ili trebala znati da su one lažne ili obmanjujuće ili koja dovodi do prikrivanja;*

- (e) prenošenje lažnih ili obmanjujućih informacija, davanje lažnih ili obmanjujućih osnovnih podataka **ili bilo kakav drugi ekvivalentni postupak čija je namjena također manipuliranje** izračunom referentne vrijednosti.

Članak 5.

Poticanje, pomaganje i nagovaranje te pokušaj

1. Države članice potrebnim mjerama osiguravaju da su poticanje, pomaganje i nagovaranje na kaznena djela **te pokušaj njihova činjenja** iz članka 3. i 4. kažnjivi kao kaznena djela.
2. Države članice potrebnim mjerama osiguravaju da je pokušaj počinjenja bilo kojeg djela iz članka 3. točke (a), **točaka (aa) do (ae)** i članka 4. točaka (a), (c) i (e) kažnjiv kao kazneno djelo.

Članak 6.

Kaznene sankcije

1. Države članice potrebnim mjerama osiguravaju da su kaznena djela iz članka 3. do 5. kažnjiva kaznenim sankcijama koje su djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće.

Kako bi se osiguralo da sankcije imaju odvraćajući učinak na javnost, one se, kada je to primjenjivo, bez odgode objavljuju, uključujući barem podatke o vrsti i naravi kaznenog djela te identitet osoba odgovornih za njega, osim ako bi takvo objavljivanje ozbiljno ugrozilo stabilnost financijskih tržišta. Ako bi objavljivanje sudionicima prouzročilo nerazmjernu štetu, nadležna tijela objavljuju mjere i sankcije anonimno.

- 1a. ***Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su kaznena djela iz članka 3. točaka (a) do (ac) i članka 4. točaka (a), (c) i (e) kažnjiva maksimalnom kaznom zatvora u trajanju od barem pet godina.***
- 1b. ***Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su kaznena djela iz članka 3. točaka (ad), (ae) i (b) i članka 4. točke (d) kažnjiva maksimalnom kaznom zatvora u trajanju od barem dvije godine.***
- 1c. ***Pri ocjeni proporcionalnosti sankcija države članice uzimaju u obzir profit ili gubitak koji su ostvarile odgovorne osobe i štetu koja je kaznenim djelom učinjena drugim osobama te, po potrebi, štetu za funkcioniranje tržišta ili ekonomiju općenito.***

Članak 7.

Odgovornost pravnih osoba

1. Države članice potrebnim mjerama osiguravaju da se pravne osobe mogu smatrati odgovornima za kaznena djela iz članka 3. do 5., kada je takva kaznena djela u njihovu korist počinila bila koja osoba na vodećem položaju u toj pravnoj osobi, postupajući bilo pojedinačno bilo kao dio tijela pravne osobe, na temelju:

- (a) ovlasti za zastupanje pravne osobe;
  - (b) ovlasti za donošenje odluka u ime pravne osobe; ili
  - (c) ovlasti za provedbu kontrole unutar pravne osobe.
2. Države članice također potrebnim mjerama osiguravaju da pravne osobe mogu biti odgovorne kada je manjak nadzora ili kontrole od strane osobe iz stavka 1. omogućio da njoj podređena osoba u korist te pravne osobe počini kazneno djelo iz članka 3. do 5.
3. Odgovornost pravnih osoba iz stavaka 1. i 2. ne isključuje kaznene postupke protiv fizičkih osoba koje su uključene kao počinitelji, poticatelji ili supočinitelji kaznenih djela iz članka 3. do 5.

Članak 8. Sankcije za pravne osobe

Države članice potrebnim mjerama osiguravaju da pravne osobe koje se smatraju odgovornima u skladu s člankom 7. mogu biti kažnjene djelotvornim, proporcionalnim i odvrćućim sankcijama.

Članak 8.a Nadležnost

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi uspostavile nadležnost nad određenim djelom u smislu članka 3. do 5., u slučaju da je:

- (a) *kazneno djelo počinjeno u cijelosti ili djelomično na njihovu teritoriju; ili*
- (b) *kazneno djelo počinjeno u korist fizičke ili pravne osobe koja boravi ili ima poslovni nastan na njihovu teritoriju.*

Članak 8.b Objavljivanje ili širenje informacija u medijima

Ako se informacija objavljuje ili širi, a preporuke stvaraju ili šire, za potrebe novinarstva, takvo objavljivanje ili širenje informacija procjenjuje se uzimajući u obzir pravila koja uređuju slobodu izražavanja, slobodu i pluralizam medija te pravila ili kodekse kojima se uređuje novinarska struka, osim ako:

- (a) *osobe koje objavljuju ili šire informacije ili osobe usko povezane s njima ne stječu izravnu ili neizravnu prednost ili korist od objavljivanja ili širenja dotičnih informacija; ili*
- (b) *objavljivanje ili širenje ima namjeru obmanjivanja tržišta o ponudi, potražnji ili cijeni financijskih instrumenata.*

Članak 8.c
Osposobljavanje i istražna sredstva

1. **Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi se osigurala dovoljna sredstva i odgovarajuće osposobljavanje za provedbu zakona i sudskih tijela te drugih službi odgovornih za istraživanje ili pokretanje kaznenog postupka zbog djela spomenutih u člancima 3. do 5.**
2. **Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi se osigurala djelotvorna istražna sredstva za provedbu zakona te sudska tijela i druge službe odgovorne za istraživanje ili pokretanje kaznenog postupka zbog djela spomenutih u člancima 3. do 5.**

Članak 9.
Izvješće

Komisija do ...* izvješćuje Europski parlament i Vijeće o primjeni ove Direktive i, po potrebi, o potrebi za njezinim preispitivanjem, posebno u vezi s prikladnošću uvođenja zajedničkih minimalnih pravila o vrstama i visinama kaznenih sankcija.

Komisija predstavlja svoje izvješće uz koje je, po potrebi, priložen zakonodavni prijedlog.

Članak 10.
Prenošenje

1. Države članice donose i objavljuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do .... One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

One primjenjuju te mjere od ...* ili na datum stupanja na snagu Uredbe (EU) br. .../... [MAR], što se god dogodi kasnije.

Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva, zajedno s tablicom koja prikazuje podudaranje ove Direktive s tim odredbama.

Članak 12.
Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 13.
Primatelji

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u...

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*